

”...när snön kommer tar jobben slut. Sedan finns inget arbete förrän till våren.

Daglönarna tjänar i genomsnitt 25 kronor om dagen. Daoud (mitten) tjänar ungefär dubbelt så mycket men han har bara jobb cirka 8-10 dagar i månaden. Han får det inte att gå runt.

En dag i taget

Afghanistan-nytt på besök hos Kabuls daglönare.

Männen omringar oss. De pratar i mun på varandra och det bli trångt på trottoaren utanför moskén i Shar-e Nau i centrala Kabul. De som omringar oss är desperata, men det är ingen fara. Männen är daglönare som väntat på att få jobb sedan tidigt på morgonen. Klockan börjar närma sig middagstid. När jag frågar efter namnet på den mest talföra börjar de som står närmast ropa sina namn och insisterar på att jag också ska skriva upp deras namn i mitt anteckningsblock. De tror att jag letar efter arbetskraft och vill också vara med på vad de tror är en lista för framtida jobb. Det är svårt att övertyga dem om att det tyvärr bara handlar om en intervju.

Text & bild: Börje Almqvist

Efter en stund är klungan av män så stor att trottoaren blockeras och polisen kommer och kräver att vi skingrar oss. Då går jag och 35-årige Daoud åt sidan. Vi sätter oss vid en nisch i moskémuren.

– Jag är målare och har nio barn att försörja. De dagar jag får jobb tjänar jag 300-400 afghani (cirka 40-60 kronor) om dagen. I år är det svårt att få jobb. Det blir inte mer än en 8-10 dagar i

månaden. Förra året fick jag jobb 15-20 dagar i månaden, berättar han.

Han är ändå relativt välbetald som målare. De flesta daglönare tjänar ungefär hälften så mycket som Daoud.

– Varje morgon är det hundratals män här som väntar på att få arbeta. Imorse var det 20 som fick jobb.

Det syns tydligt att Daoud säger som det är. För ett par år sedan var det bara ett fåtal män kvar i korsningen fram emot middagstid. Nu är det minst ett femtiotal män som fortfarande hoppas på att någon ska ge dem arbete för en dag eller om de har tur i ett par dagar.

Svårast på vintern

Trots daouds relativt höga lön, så går det inte ihop ekonomiskt. Svårast är det på vintern.

– Jag behöver 200-250 afghani (cirka 30-35 kronor) om dagen för att försörja min familj och måste låna pengar för att vi ska klara oss.

När vi träffas i mitten av oktober är det fortfarande ganska hyggliga förhållanden för Daoud och de andra daglönarna.

– I slutet av november eller i början av december när snön kom-

På grund av torkkatastrofen i Afghanistan's norra delar söker sig många män till Kabul i hopp om att få arbete.

mer tar jobben slut. Sedan finns inget arbete förrän till våren.

Männen vid moskén är i huvudsak från Kabul. I andra delar av staden kommer daglönarna långväga ifrån. I trafikrondellen Saray Shomali i norra Kabul står en stor grupp uzbekerna från provinserna Balkh och Samangan i norra Afghanistan. Många har kommit till Kabul för att arbeta på grund av torkkatastrofen i norr. En och en halv miljon människor i norra Afghanistan förlorade sina skördar under 2008. Torkan blev lika omfattande som under den stora torkan som slog till mot Afghanistan år 2000.

En av de som försöker få jobb vid Saray Shomali är Taj Mohammad, 30 år. Han kommer från en by i Aq Kupruk-distriktet utanför staden Mazar-e-Sharif.

– Torkan tog min skörd för fjärde året i rad. Ibland har jag arbetat i Mazar men i år är det omöjligt. Det är alldeles för många daglönare som söker jobb där, säger han.

Han äger 2-3 hektar regnbevattnad åkermark.

– Jag har sålt många av våra djur, men vi är 14 personer i min familj och det räckte inte. Jag har fyra barn och så bor mina fyra bröder och min mamma på gården. Ungefär varannan månad besöker jag dem. Då kan jag stanna i cirka 2-3 dagar. Sedan måste jag åka tillbaka till Kabul igen. Så har han det i sex månader. När

vintern kommer åker han hem till familjen.

– Om jag lyckas spara 2 000 afghani (drygt 300 kronor), så räcker det i ett par veckor. Sedan måste jag köpa mat på kredit. I vår kommer jag att ha en skuld på 30-40 000 afghani. Då är det dags igen att åka till Kabul och försöka arbeta ihop nya pengar.

– Här i Kabul bor jag på en Seraj (ett sovställe där ett antal män går samman och hyr ett rum där de sover).

Taj Mohammad arbetar precis som två av hans bröder i byggbranschen. En av dem arbetar i Kabul. Den andra i Mazar.

De flesta daglönejobben är i byggsektorn och när byggena stannar av under vintern finns det få arbetstillfällen eftersom de flesta daglönare anställs som snickare, timmermän och målare, eller för att bära byggmateriel på byggarbetsplatser.

Byggbranschen har krympt det senaste året. I Kabul beräknas byggsektorn ha minskat med 25-30 procent och utanför Kabul med ungefär hälften.

En stor del av jobben i byggbranschen går inte till afghansk arbetskraft. Många av de byggfirmor som får kontrakt har med sig egen arbetskraft från Pakistan, Nepal, Kina och Turkiet. Enligt uppgift från ministeriet för arbete, sociala frågor, martyrer och handikappade, finns det 170 000 gästarbetare i Afghanistan. •